

ADI:..... SOYADI:..... SINIFI: .....NO:	ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI TÜRKÇE DERSİ (YILDIRIM YAYINLARI) 6. SINIFLAR 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI ÖRNEK SORULARI	ALDIĞI PUAN CEVAP ANAHTARI
---	---	--

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına katkısını açıklar.

1. (...)

Kadın başını salladı:

"Ben Sincan'ın köylerindenim Bey. Otun güç bittiği, atın geç yetiştiği kavruk köylerin birindenim. Bizim mıhtar bana bir bilet alıverdi. Trene bindirdi. Ankara'ya geldim."

(...)

Onu gülümseyerek dinleyen Atatürk, bir süre sessiz kaldıktan sonra: "Senin Gazi Paşa' dan başka bir isteğin var mı?" diye sordu.

Kadının bakışları sertleşti, kaşları çatıldı: "Töbe de Bey, töbe de! Daha ne isteyebilirim ki? O bizim vatanımızı kurtardı. Şehitlerimizin mezarlarını onlara çiğnetmedi. Daha ne isteyebilirim ki ondan? Onun sayesinde şimdi istediğimiz gibi yaşayıp gidiyoruz. Buralara, bir defa yüzünü görmek, ona, "Sağ ol paşam!" demek için düştüm. Onu görmeden ölürsem gözlerim açık gidecek. Sen efendi bir adama benziyorsun, bana bir yardım ediver de Gazi Paşa'yı nerde bulacağımı deyiver."

Gözleri dolan Atatürk, Sabiha Gökçen'e döndü: "Görüyorsun ya Gökçen!" dedi, "işte, bu bizim insanımızdır. Benim köylüm, benim vefalı Türk anamdır bu."

Sabiha attan indi. Yaşlı kadının ellerini tuttu, "Anacığım, sen gökte aradığını yerde buldun. İşte Atatürk karşında duruyor!" dedi. Yaşlı kadın Atatürk'e ve Sabiha'ya dikkatle baktı, durdu, düşündü ... Karşındakilere güven gelince elindeki değneği atıp Atatürk'ün ellerine sarıldı. Yaşlı kadın ağlıyor, Atatürk de ağlıyordu.

(...)

Süleyman BULUT

Bu parçadaki altı çizili zamirlerin hangi varlık veya kavramların yerine kullanıldığını karşılarına yazınız. (15 puan)

O: **Atatürk**

Buralara: **Ankara**

sen: **Yaşlı kadın**

* Altı çizili zamirlerin hangi varlık veya kavramların yerine kullanıldığının doğru yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 5**'tir.

T.6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar.

2. Nasrettin Hoca, yaşının seksene yaklaştığı bir sırada 1284 yılında Akşehir'de ölmüş, mezarı üzerine altı sütuna oturan kubbeli bir türbe yaptırılmıştır. Kubbe'nin altında Nasrettin Hoca'ya ait mermer bir sanduka görülür. Bu sandukanın baş tarafındaki kitabede Hoca'nın ölüm tarihi olan 683 hicri yılı tuhaflik olsun diye ters yazılmıştır. Burada, her yönü açık olan türbeyi kilitleyen Selçuklu devri kilidi bir sembol olarak yer alır. Nasrettin Hoca'nın ölümü, onun yeniden doğumu olmuştur. Onun toplumun temeline oturan sağlam fikir yapısı, her geçen yılla geçerli olmuş; yüzyıllar onu daha dinç, daha diri yapmış, şöhreti Türkiye sınırlarını da aşarak dünyayı sarmıştır. Nasrettin Hoca bugün tüm insanlığın malıdır. Akşehirliiler çok sevdikleri Nasrettin Hocaları için her yıl temmuz ayında festivaller düzenler.

Metinden hareketle aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

a) Nasrettin Hoca ne zaman ve nerede ölmüştür? (8 puan)

Nasrettin Hoca, 1284 yılında Akşehir'de ölmüştür.

* Nasrettin Hoca'nın ne zaman öldüğü ve nerede öldüğü bilgilerinin doğru yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 4**'tür.

b) Nasrettin Hoca neden yüzyıllarca unutulmamıştır? (7 puan)

Nasrettin Hoca, toplumun temeline oturan sağlam fikir yapısı ve evrensel mizah anlayışı sayesinde yüzyıllarca unutulmamıştır. Zamanla daha da değer kazanmış, şöhreti Türkiye sınırlarını aşarak tüm dünyaya yayılmıştır.

* Nasrettin Hoca'nın neden yüzyıllarca unutulmadığının doğru ifade edildiği yanıtların **puan değeri 7**'dir.

* Örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan tüm yanıtlar doğru olarak değerlendirilecektir.

* Örnek yanıtlar çerçevesinde yazılmayan ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.18. Metinle ilgili sorular sorar.

3. Güneş, yaşamın kaynağıdır. Ancak güneşin zararlı ultraviyole (UV) ışınları, cilt sağlığımız için büyük bir tehdit oluşturur. Neyse ki, doğa bize bu tehlide karşı bir kalkan sunar: bulutlar. Bulutlar, güneşin zararlı UV ışınlarının bir kısmını yansıtarak veya emerek yeryüzüne ulaşmasını engeller. Bulutların yoğunluğu ve türü, bu koruyucu etkinin derecesini belirler. Yoğun ve koyu bulutlar, ince ve seyrek bulutlara göre daha fazla UV ışınını engeller. Bu nedenle, bulutlu havalarda bile güneş kremi kullanmak ve cildimizi korumak önemlidir.

Cevabına bu parçadan ulaşabileceğiniz metinle ilgili iki soru yazınız. (15 puan)

- * Metinden hareketle cevabının bu metinde yer aldığı, doğru iki sorunun yazıldığı yanıtların **puan değeri 15'tir.**
- * Metinden hareketle cevabının bu metinde yer aldığı, doğru bir tane sorunun yazıldığı yanıtların **puan değeri 8'dir.**
- * Örnek yanıtlar çerçevesinde yazılan tüm yanıtlar doğru olarak değerlendirilecektir.
- * Örnek yanıtlar çerçevesinde yazılmayan ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Örnek yanıtlar;

Güneşin hangi ışınları cilt sağlığımız için zararlıdır?

Bulutlar, güneşin zararlı ışınlarına karşı nasıl bir koruma sağlar?

Hangi tür bulutlar UV ışınlarını daha fazla engeller ve bunun sebebi nedir?

Bulutlu havalarda bile güneş kremi kullanmak gerekir mi, neden?

T.6.3.24. Metnin içeriğini yorumlar.

4. Sadako ve Bin Kâğıt Turna, II. Dünya Savaşı sonrası Hiroşima'da yaşayan genç bir kızın, atom bombası felaketinin yarattığı yıkımla mücadelesini konu alır. Kitapta, Sadako'nun lösemi hastalığıyla mücadelesi ve bin tane origami turna katlayarak dileğini gerçekleştirme hayali anlatılır. Sadako'nun umudu ve azmi, okurları derinden etkilerken, aynı zamanda savaşın acımasız yüzünü de gözler önüne serer. Kitaptaki origami turnaları, sadece birer kağıt parçası değil; aynı zamanda umudun, yaşamın ve barışın sembolüdür. Sadako'nun yaşadıkları, insanlığa barışın ve umudun ne kadar değerli olduğunu hatırlatan evrensel bir mesaj taşır.

Metinden bir öznel bir de nesnel cümleye örnek yazınız. (10 puan)

Öznel cümle: "Sadako'nun umudu ve azmi, okurları derinden etkilerken, aynı zamanda savaşın acımasız yüzünü de gözler önüne serer.", "Kitaptaki origami turnaları, sadece birer kağıt parçası değil; aynı zamanda umudun, yaşamın ve barışın sembolüdür.", "Sadako'nun yaşadıkları, insanlığa barışın ve umudun ne kadar değerli olduğunu hatırlatan evrensel bir mesaj taşır."

Nesnel cümle: "Sadako ve Bin Kâğıt Turna, II. Dünya Savaşı sonrası Hiroşima'da yaşayan genç bir kızın, atom bombası felaketinin yarattığı yıkımla mücadelesini konu alır.", "Kitapta, Sadako'nun lösemi hastalığıyla mücadelesi ve bin tane origami turna katlayarak dileğini gerçekleştirme hayali anlatılır."

- * Metinden öznel ve nesnel cümleye birer doğru cümlenin yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 5'tir.**
- * Metin dışı yazılan cümleler ya da metinden alınıp değişiklik yapılarak kanıtlanabilirlik durumu değiştirilen yanıtlar değerlendirmeye alınmayacaktır.
- * İlgili başlıklara birden fazla cümle yazılması durumunda yalnızca, yazılan ilk cümle değerlendirmeye alınacaktır.

T.6.3.25. Metinler arasında karşılaştırma yapar.

5. 1. Metin

Vaşak; Kuzey Amerika, Avrupa ve Asya'nın kuzey ormanlarında yaşamakta olan kedigillerdendir. Son derece soğuk iklim koşullarında dahi yaşayabilen bu tür, kalın kaplı kürkleri sayesinde her daim vücut sıcaklığını koruyabilmektedir. Büyük pençeleri ve dik kulaklarıyla dikkat çeken bu kedigiller, son zamanlarda sıkça artış gösteren kaçak avcılık ve doğal yaşamın bozulmasına bağlı olarak sayıları giderek azalmaktadır. Yırtıcı türler arasında bulunan Vaşak, ülkemiz başta olmak üzere dünya genelinde soyu tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan hayvan türleri arasında yer almaktadır.

2. Metin

Halk arasında peygamber çiçeği, gelin, yanardöner, gelin düğmesi, türbe çiçeği adıyla da anılan sevgi çiçeği, Dünya Doğayı Koruma Birliği (IUCN) kriterleri kapsamında "Aşırı Tehlikede!" kategorisinde bulunuyor. Bu şekilde sınıflandırılan bitki türleri Bern Sözleşmesi'ne binaen acil kodu ile koruma altına alınıyor. Sevgi çiçeğinin yayılış sahası Ankara ilinin Gölbaşı ilçesi başta olmak üzere Ankara-Konya otoyolu, yetmişinci kilometresinde yer alan Gölbe köyü etrafı olarak biliniyor. Geçmiş dönemlerde daha geniş bir yayılım sahası bulunduğu düşünülen sevgi çiçeğinin zamanla muhtelif sebeplerden ötürü yaşama alanının daraldığı tahmin ediliyor.

Bu iki metni işledikleri konu bakımından karşılaştırınız. (15 puan)

Her iki metin de nesli tükenme tehlikesi altında olan canlı türlerini tanıtmış ve bu türlerin korunma gerekliliğini vurgulamıştır. Ancak, 1. metin bir hayvan türü ele alırken 2. metin bir bitki türünü incelemiştir. Her iki metin de doğal yaşamın korunmasına vurgu yapmaktadır.

* Verilen metinlerin işledikleri konuları bakımından karşılaştırmalarının doğru yapıp yazıldığı yanıtların **puan değeri 15'tir**.

* Örnek yanıt çerçevesinde yazılan diğer yanıtlar da doğru olarak değerlendirilecektir.

* Verilen metinlerdeki konu bakımından karşılaştırmaların yanlış yapıp yazıldığı yanıtlar / ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.3.28. Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.

6. Sabah penceremi açtığımda kar tanelerinin dans ettiğini gördüm. Ağaçların dalları beyaz bir örtüyle kaplanmıştı. Okula giderken ayaklarımın altında karın hisirtisi duyuluyordu. Kuşlar ise sanki üşüdüklerini anlatmak ister gibi dallarda birbirinin koluna girmiş, sıkı sıkıya kenetlenmişlerdi birbirine.

Metinde yer alan kurgusal unsurları belirleyerek birini yazınız. (10 puan)

* Verilen metinden kurgusal unsurların doğru belirlenip birinin yazıldığı yanıtların **puan değeri 10'dur**.

Örnek yanıt:

• Kar tanelerinin dans etmesi kurgusal unsurdur.

• Kuşların üşüdüklerini anlatmak ister gibi birbirinin koluna girmesi ve birbirine sıkı sıkıya kenetlenmeleri kurgusal unsurdur.

* Örnek yanıt çerçevesinde yazılan diğer yanıtlar da doğru olarak değerlendirilecektir.

* Verilen metindeki doğru kurgusal unsurların belirlenmeden yazıldığı yanıtlar / ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.6.4.4. Yazma stratejilerini uygular.

Güdümlü, serbest, kontrollü, tahminde bulunma, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, boşluk doldurma, grup olarak yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

7. Aşağıda bir bölümü verilmiş olan metni, öyküleyici metne uygun olacak biçimde kendi cümlelerinizle (3-4 cümle) yeni bir paragraf yaparak tamamlayınız. Metninize bir de başlık yazınız. (20 puan)

.....

Ben kitap okumayı sevmemediğini sanan bir çocuktum. Denize girmek, bahçede oyun oynamak, bisikletle kaybolmak, uyumak ya da yığınla harika başka şey yapmak dururken kitap okumaktan çok sıkılırdım. Oysa iki ablam da sürekli kitap okur ve bundan mutluluk duyarlardı. Nasıl böyle olabildiklerini hiç anlamaz, yine de alttan alta imrenirdim onlara. Günün birinde ablarımdan biri elime bir kitap tutuşturdu. Çok kalındı. Duraksadığımı görünce üstüme düşmedi, yalnızca "Korkma, bir dene!" dedi. Denedim.

...

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak en az üç cümlelik bir paragraf ile metni tamamladığı, metne uygun bir de başlık yazdığı yanıtlar tam puan (20 puan) ile değerlendirilecektir.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne dikkat ettiği, hikâye türünün özelliklerini göz önünde bulundurarak en az üç cümlelik bir paragraf ile metni tamamladığı ancak metne başlık atmadığı veya uygun olmayan ilgisiz bir başlık attığı yanıtlar 15 puan ile değerlendirilecektir.

* Öğrencinin kendi yazdığı cümle sayısı iki ise toplam puandan 5 puan, yazdığı cümle sayısı bir ise toplam puandan 10 puan düşülecektir.

* Öğrencilerin; konu bütünlüğüne ve hikâye türünün özelliklerine dikkat etmeden ve başlık atmadan yazdığı yanıtlar ya da metnin devamının hiç yazılmadan sadece bir başlığın yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Örnek yanıt:

Kitaplarla Tanışmam

Ben kitap okumayı sevmemediğini sanan bir çocuktum. Denize girmek, bahçede oyun oynamak, bisikletle kaybolmak, uyumak ya da yığınla harika başka şey yapmak dururken kitap okumaktan çok sıkılırdım. Oysa iki ablam da sürekli kitap okur ve bundan mutluluk duyarlardı. Nasıl böyle olabildiklerini hiç anlamaz, yine de alttan alta imrenirdim onlara. Günün birinde ablarımdan biri elime bir kitap tutuşturdu. Çok kalındı. Duraksadığımı görünce üstüme düşmedi, yalnızca "Korkma, bir dene!" dedi. Denedim.

İlk sayfaları okurken pek bir şey anlamadım ama ilerledikçe kendimi hikâyenin içinde buldum. Karakterlerle birlikte maceralar yaşadıkça zamanın nasıl geçtiğini fark etmedim. Kitabı bitirdiğimde içimde garip bir heyecan vardı; sanki yeni bir dünya keşfetmişim. O günden sonra kitap okumak benim için sıkıcı bir iş olmaktan çıkıp en sevdiğim uğraşlardan biri haline geldi.

ESKİŞEHİR